

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXII.

Št. 25.

Kranj, 18. junija 1938

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

V Ljubljano!

Koncem mesca junija se bo v Ljubljani zbrala vsa katoliška Slovenija, da izpove svoje prepričanje in da se navduši za svoje ideale, katere vsebujejo naša Prosvetna društva s svojo matico Prosvetno zvezo v Ljubljani in Mariboru. Na Vidov dan bo v Unionu slavnostna akademija Prosvetne zveze v spomin na njeno rojstvo pred 40 leti, ko je prikladal naša društva k življenju in sistematičnemu delu njihov oče Evangelist Krek. Na praznik sv. Petra in Pavla pa bo na ljubljanskem Stadionu dopoldne skupni tabor, popoldne pa javni nastop, kjer se bodo po dolgih letih nasilne smrti in za Jugoslavijo največje sramote zopet enkrat postavili naši fantje in dekleta v družbi s številnimi Francozi, Čehi, Belgijci itd.

Danes si slovenskega življenja ni več mogoče zamisliti brez Prosvetnih društev, brez katoliške telovadnice. Ko še otrok koraca v ljudsko šolo, že hoče po miku, ki mu ga dajejo starejši, tudi on — v društvo, in dom. In kako disciplinirano poskuša slediti zapovedim svojih voditeljev ali g. kateheta. Društvo mu postane kmalu drugi dom. In staršem se ni treba bati, da bi se otrok izgubil, saj je v dobri družini in pod budnim nadzorstvom. Prav tako je z odraslimi in doraščajočimi. Po dnevnem trpljenju in garanju na najvišji ali v tovarni, v trgovini ali pisarni komaj čakajo večernih ur, da se v domu snidejo s svojimi vrstniki in da preizkušajo svoje mišice pri telovadnih vajah, da zapoje večno lepe naše slovenske pesmi, da se v predavanjih izobražujejo in da svojim staršem in prijateljem pripravijo umetnostnih učinkov z dramatskimi nastopi. Res prava kultura!

Nekdaj ni bilo tako. Naš človek je bil tlačan in suženj bogatejšega. Bil je le meh, ki ga je sesal in stiskal trgovec in oštir. Po dnevnem naporu ni našel nobenega oddiha, nobenega duhovnega razvedrila, ki tako prijetno blaži in spopolnjuje človeka, ko se ogreje za duhovno stran, ko ve, da ni samo žival, ko se zave, da ima tudi dušo, ki hoče tudi svoje hrane. Bili smo raja, s katero je domačin in tujec svojevoljno postopal.

Ker pa je svet skušal zadaviti in zatreti kruti liberalizem s svojo lažno svobodo, nam je Bog poslal Kreka v rešitev. S slovensko prosveto nam je vzel luč v našo srečo in lažje prenašanje moderne zla in gorja. Slovenci smo se počasi zavedli, da smo svoj narod, da smo tudi mi narod, ki ima svoj jezik, svojo zgodovino. Prosvetna društva in orlovski odseki so šli za to lučjo in v nekaj letih je zažuborelo pri nas novo, doslej nesluteno in edino človeka in njegovega dostojanstva vredno življenje. Samo naših društev je zasluga, da je s slovenskih oči padla tema, da smo pogledali v življenje realno, kakor je treba, obenem pa s tiskim idealizmom, ki je v življenjski borbi vsakemu potreben.

Zasluge in vrednosti ter pomen Prosvetnih društev ter fantovskih odsekov se sredi dnevnega dela vse premalo zavedamo. Ta so nam prav za prav z vzgojo tisočev in tisočev šele dala tisto omiko in prosveto, da sredi drugih narodov tudi Slovenci živimo tako, kot ljudje živeti moramo, da se zavedamo, da smo ljudje. Z njimi se je dvignil naš jezik in opiril v njih, in s knjigami smo spoznali svojo zgodovino, v njih smo zvedeli za naše velikane. Prosvetna društva so deltrgala in izruvala ovire in meje katere so razleže stanove drug od drugega. Z njimi se je ustvarila tista harmonija in vloga, la doma in pred tujcem nastopamo kot močna celota s cilji.

Vsi pravi Slovenci so se tega tudi zavedali. Zato so radi podpirali Prosvetna društva, katera kujejo edino sposoben naraščaj bodočim vekom. Vedno so stali budno ob njih strani, ker je le to kovačnica prvih in res narodnih Slovencev. V boju, kakršno je življenje, pa so društva radi svojega tako idealnega in ideološkega dela za Slovence naletela na odpor, na ovire. Dokaz, da so na pravi poti! Ljubiti svojo zemljo in delati za njo ne more biti nikdar izdajalsko početje. Radi svoje trdne vztrajnosti in silnega vzpona so morala celo skozi ognjen krst. Tem edino narodnim društvom so zaustavili polet in jih pred nekaj leti celo zaprli lažni „domorodci“ in krvniki slovenske besede ter cele jugoslavanske domovine, misleč da so slovenstvu zavili vrat in da ga zdaj morejo prodati za Judežve groše — bratu. O, naivni don Quichoti, ki so se borili in sprli s svojimi možgani! Človeku lahko prepoveš delo in parade, srca pa mu ne moreš prebravati, če noče in — noče. Zgodovina vas ne bo zato v zlato vkovala!

Prosvetna društva so zopet vstala. Po mrki noči lažnega „nacionalnega“ dela in neviških nastopov proti bratu se je okrepila in številčno s fantovskimi odseki pomnožila svoje vrste. To je uspeh vseh preganjanj! Mlajši rod se je pogljal v naše domove, v veselje neustrašenih in za sveto stvar dovolj preizkušenih starejših borcev.

Lanski in letošnji tabori so bili le štetje naših članov „po porazi“. Letos pa bo v Ljubljani manifestacija za naš katoliški državni in slovenski program pod najvišjimi državnimi gospodarji in pred našim ljubim sosedom — Njegovim kraljevskim Visočanstvom knezom Pavlom. Zato vsi na agitacijo za čim večjo udeležbo v Ljubljani.

K soncu, k svobodi za naša načela!

Mladinski tabor v Šmartnem pri Kranju

Preteklo nedeljo so se širom Slovenije vršile poslednje okrožne prireditve in mladinski tabori, zadnje priprave naše mladine za Ljubljano. Gorenjska je bila zadnja nedelja še prav posebno razgibana. Imela je na Jesenicah zaključno prireditev slovenskega tedna, ki je zbral ta dan na slavnosti ves gorenjski kot Skofjeloško okrožje pa je slavilo svoje delo na okrožni prireditvi v Zireh, ki je zbrala iz skofjeloškega okraja vso svojo mladino.

Kljub temu pa se je zbralo istočasno v navse pričakovane velikem številu na kranjskem okrožnem taboru mogočno število članstva in

naraščaja, kakor ostalega občinstva, tako da je imel človek vtis, da je tu zbrana mladina najmanj iz dveh okrožij.

Zjutraj so bile ceste, ki vodijo proti Laborom polne živahne naše mladine, ki je hitela v krojih in narodnih nošah na zbirališče.

Veliko dvorišče na Laborah je bilo kakor mravljišče. Ob 9. uri so slovesno pričakovanje vzdramili zvoki vojaške godbe. Tik pred njo pa je prišlo zastopstvo Z. F. O., ki ga je vodil popularni g. dr. Karel Capuder, naš stari znanec. Mladina se je uvrstila v čete. Na znak okrožnega načelnika so konjeniki v narodnih

nošah otvorili sprevid. Veliko število novih fantovskih kakor tudi dekliških krojev in mladinskih je bila kakor mogočna falanga novih borcev, mladih in prožnih, ki so vzvalovali naša srca v navdušenju in pričakovanju. Vse to nas je navdajalo z mislijo in ponosom koliko nas je iz samega našega kraja saj smo vendar napolnili cesto v strnjjenih vrstah od Gaštelja pa do Labor.

Zvoki vojaške godbe so dajali mladini živahen tempo koraku v sprevidu skozi Stražišče. Vse pa je čakalo le na slovesnost sv. maše, ki je bila za ta dan izrecno dovoljena zunaj na prostem. Slavnostno okrašen oltar so obkolile množice ljudi in članstva. Le je bila intonirana začetna mašna pesem. Ljudsko petje je slovesnost še bolj povzdignilo. Med sv. mašo je imel lep nagovor na mladino domači župnik g. svetnik Sarc, ki je v svojem govoru o temi, zdrav duh v zdravem telesu, dal prav sodoben pečat našemu delu. Po opravljeni sv. maši pa je bilo slavnostno zborovanje. Predsednik kranjskega fantovskega okrožja je otvoril zborovanje s pozdravom na vse navzoče in predlagal vdanostni brzojavki Nj. Vel. kralju, knezu namestniku Pavlu, pozdravne brzojavke g. predsedniku dr. Stojadinoviču, ministroma dr. Korošču, dr. Kreku, banu dr. Natlačenu in našem prevz. knezoškofu g. dr. Gregorju Rožmanu, kar je množica v navdušenjem pozdravila. Nato pa je množico navdušil s svojim govorom g. dr. Capuder. Naš stari znanec je poklical nazaj čas, ki je minil, nas spomnil na bodočnost, ki nas čaka in bo lepša kakor zalostna preteklost ter nas v svojem kratkem jednatem popisu navdušil, kakor zna samo on.

Za njim je govoril drugi nič manj odlični govornik g. Peršuh. V krasnem govoru je raz-

M. Š.

Vtisi z evharističnega kongresa

Pri vsem aranžmaju evharističnega kongresa se je moglo opaziti, da so skušali Madjari storiti vse kar je v močeh, da bi se udeležili kongresa. In priznati se jim mora, da se jim je to kar posrečilo. Naravnost v oči je padla izredna pozornost in ljubeznivost do tujih udeležencev evharističnega kongresa. Če si se le kje malo ustaviš v negotovosti, kam bi se obrnil v velemestu, že je pristopil kak gospod ali pa tudi dama in te je prav prijazno vprašal, če morda želiš kakše informacije ali orientacije. Že prvi večer nas je mala družba zašla v velikanskem vrvenju. Obstanemo pri nekem hotelu ter se skušamo orientirati, pa pristopi mlad gospod in nam ljubeznivo kaže pot najmanj pol ure daleč do našega kuzinca. Na tramvaju nismo vedeli, kje bi izstopili, pa se takoj ponudi madjarska dama in nam v najlepši hrvaščini razloži, kje je treba izstopiti in na kateri voz prestopiti, da pridemo do cilja. V Budimpešti smo na več krajih naleteli na ljudi, ki govorijo srbohrvaški jezik. Sploh so se trudili povsod, da so postregli tujcem v njih jeziku. Na ulici v največjem vrvenju, pa je nas duhovnik večkrat pozdravil kak otrok v latinskem jeziku laudetur Jesus Christus — hvaljen bodi Jezus Kristus.

Prijaznost do tujcev je morda najlepša propaganda za lastni narod. Slovenci mnogo govorimo o tujskem prometu, ki bi ga radi usmerili v našo domovino. Morda bi ne bilo napak, če bi se kaj naučili od Madjarov, kako je treba biti do tujcev ljubeznivi in postrežljivi.

Budimpešta je krasno milijonsko mesto. Madjari so v bivši Avstriji storili vse, kar so le mogli, da so dvignili svoje glavno mesto v vsakem oziru. Lepih hiš vidiš pač v vsakem

ložil ljudstvu in mladini namen pokreta novega katoliškega mladinskega gibanja pri Slovencih. Povdaril je, da slovenski narod ne more biti srečen ne v območju komunizma, ne fašizma in ne svobodomiselstva, ker je slovenska duša že po svoji naturi katoliška.

Te besede so segle vsem navzočim globoko v dušo, ker so zadele v živo, zato so dale duška tudi v zunanem izrazu viharnega navdušenja množice, ki ga je toplo pozdravljala.

Dež, ki je grozil vso slovesnost preprečiti, je dopoldne prizanesel. Dopusčeno nam je bilo, da smo mogli vsaj dopoldne izvesti brezhibno svoj program. Ta pa je najvažnejši, zato popoldansko neurje našega moralnega uspeha ni pokvarilo.

Popoldanski nastop je mnogo oteževalo deževno vreme, ki je bilo vzrok, da so bili med posameznimi točkami odmor, da si jih ni nihče zakrivil. Kljub dežju se je ves program v celoti izvršil, kar je še bolj povdario discipliniranost naše mladine.

Po nastopu so se vršile tekme in sicer cross-country na 4100 m in pa štafetni tek 4x100 m. Od prijavljenih 10 tekmovalcev in je prvega tekmovalca udeležilo 5 tekmovalcev in je nagrado tovarnarja g. Schiffrerja — pokal prejel brat Berčič, član F. O. Šmartin. Pri štafetu nam teku si je priborila prvo mesto štafeta F. O. Šmartin, ki je z naskokom 5 m pred štafeto F. O. Kranj osvojila pokal, dar kranjskega župana g. Karla Cesnjaja.

Po tekmah se je vršila prosta zabava v prostorih Šmartinskega doma.

Nedeljski nastop je pokazal, da je naša mladina zrela in dorasla ciljem svoje mlade organizacije.

Le tako naprej, bratje in sestre!

večjem mestu toliko, da se naveličaš gledati to zidovje. V tujini želi vsakdo videti kaj posebnega, kaj značilnega, kar je vredno pogledati. In Budimpešta ima marsikaj v sebi, kar je vredno, da si ogledaš. Marsikom se je zdela lepša kakor Dunaj. Krasna lega ob Donavi daje Budimpešti poseben značaj, saj jo radi tega imenujejo „Kraljico Donave“. Na desnem bregu Donave se razprostira bolj po gričih staro mesto Buda, na levem bregu pa modernejši in večji del mesta — Pešta; med obema pa je polno krogovih mostov, ki vise preko Sirne Donave na mogočnih železnih vrveh. Ti mostovi so pač posebna značilnost Budimpešte, radi tega je bil tudi znak XXXIV. evharističnega kongresa viseč most, na katerega sredini plava kelih presvete Evharistije. Vsi ti mostovi so bili ves čas kongresa sijajno razsvetljeni, na dotično žarnice je čez noč svetilo na mogočnih stonovih mostovih! Budimpešta ima mnogo lepih cerkva; najbolj zanimivi stavbi sta vsekakor dvor in parlament. Posebno parlament je pravi izraz madjarskega ponosa, da ne rečem bahaštva. Skoro me spominja na milansko stolnico s svojimi številnimi modernogotskimi stolpi; dasi milanske stolnice v umetniškem oziru ne dosega, jo pa presega po svoji tendenci: napraviti na tujca vtis.

Zanimivo je bilo tudi opazovati madjarske skupine, ki so v velikanskem številu prihajale in odhajale na dvor in v parlament. Tam so bili pripravljene vodniki in tolmači, ki so obiskovalcem razkladali vse znamenitosti stavb, kipov in slik. S kakšnim občudovanjem in ponosom so madjarski obiskovalci vse to gledali. So pa tudi znali vodniki vse tako pripovedovati, da so dvigali madjarsko samozavest.

Mesto ima tudi krasne parke in kopališča,

19. junija 1938 - Največja podeželska tombola v Predosljih

vse ulice so seveda tlakovane; ob železnici smo tudi na deželi opazovali krasno betonsko cesto, kakršno imamo mi mal košček od št. Vida do Jeperce. Vidi se pa, da Budimpešta ne raste več. Nikjer ni bilo videti, da bi se kje zidale nove hiše. Budimpešta pa ne more več živeti na tuj račun, kakor je pred vojsko.

V malo kaiserem evropskem mestu pa vidiš toliko različnih in res lepih spomenikov kakor v madjarski prestolnici. Iz vseh spomenikov pa zopet veje madjarski ponos in tendenca: vzgajati narod v samozavesti in ponosu. Okrog parlamenta je toliko raznih spomenikov, da si jih že kar težko zapomniš. V vsakem parku stoji gotovo par spomenikov, najlepšega imajo pač madjarski kralji od sv. Stefana do Franca Joze. I. na Trgu junakov, kjer se je vršil glavni del kongresa in kjer je bil prirejen tudi veličasten oltar.

Ko so tuji ogledovalci Budimpešto, je marsikdo izjavljal, da bo še prišel, ker mu mestu in njegove znamenitosti tako ugajajo.

Kadar grem kam po božjem svetu, vedno napravljam paralele med tujino in domačo zemljo. Nas Slovencev ni treba biti prav nič sram svoje domovine. Ko bi Madjari imeli tako lepe kraje v svoji državi, kakor je Slovenija, bi pač cel svet znali navdušiti za svojo domovino. Kako dolgočasna je dolga vožnja po neskončnih ogrskih ravninah. Debelo uro smo se vozili z vlakom ob Blatnem jezeru, toda kljub svoji ogromni velikosti se moza skrili pred našim Bledom. Cerkniskim jezerom in drugimi krasotami naše domovine. Tudi naša Ljubljana nam je lahko v ponos. V primeri z milijonskimi mesti je pač malo mesto, je ta toliko bolj srčkano po svoji legi, ureditvi in tudi svojih stavbah. Nekoč sem še kot dijak na ljubljanskem gradu poslušal nekega Nemca, ki je trdil, da je Ljubljana za Salzburgom najlepše alpsko mesto.

Kaj pa naš starodavni Kranj. Ko bi ga imeli Madjari, bi napravili iz njega, biser. Našemu mestu škoduje vsaj stoletna zaspanost v napredku. Kako so srčkano urejena po svetu taka mala mesta, da kar vabijo k sebi. Kranj nima niti one tlakovane ulice, ne uredjenih trotoarjev. Znameniti brzojavni drogovi po Mestnem trgu so pač najbolj značilna fotografija kranjske naprednosti. Stari Kranjci so bili, pač drugačni tiči in so ustvarjali lepe stvari, ki jih z veseljem ogleduje vsak, naj bo še tako razvajen tujec. Mestni magistrat, župnišče, naše cerkve. Teh stavb bi se tudi Budimpešta ne sramovala. Zadnjih sto let pa

Kranj ni ustvaril niti ene stavbe, ki bi jo bilo vredno tujcu pogledati. Morda bo novejša doba popravila, kar je bilo zamujeno. Seveda je jasno, da tuji ne bodo nosili stroškov za ureditev in olesavo Kranja. To stane, pa tudi prinese. Če pa meščanstvo stoji na malekostonem vaškem stališču, da je vse dobro, kakor je, da le doklad ne bi bilo treba zvišati, potem se v taki naprednosti pač nikamor ne pride naprej.

Zašel sem v modrovanje in bo gotovo na eni strani zamera in Ata Narod bo to modrovanje o Budimpešti gotovo spravil na svoje sito. Hotel sem povedati mimogrede, da je treba naravno in zgodovinsko lepi Kranj tako urediti, da bo v resnici zaslužil to, da je prištet med le-toviška mesta in da bo tujcu imponiral.

Evharištični kongres je bil po svojem programu tako obširen, da je bilo pravzaprav posamezniku skoro nemogoče vse videti, niti važnejših prireditev ne. Veličastna je bila nočna procesija mož in polnočnica s skupnim sv. obhajilom moških. Velik vtis pa je gotovo napravila sl. bož. in skupno sv. obhajilo madjarske vojske. Krasno je bilo skupno sv. obhajilo otrok, ko je pristopilo nad sto tisoč mladine k obhajilni mizi. Največji vtis pa je gotovo napravila na vse udeležence nočna evharištična procesija po Donavi združena z razsvetljavo vsega mesta. Kaj temu podobnega najbrže ne bomo udeleženci več videli v svojem življenju. Donavski mostovi so vsi žareli v stotisocih lučih, vsa poslopja ob dolgem in krasnem donavskem obrežju sijajno razsvetljena, ob vsem dolgem obrežju, koder se je pomikala nočna evharištična procesija, pa so stali na gosto vojski, ki so svetili z bakljami in mahalji v pozdrav presveti Evharišti, ko je plula mimo ladja z monštranco. V procesiji je bilo več manjših in večjih ladij, ki so bile vse bajno razsvetljene in lepo okrašene, na ladjah pobožni častilci sv. R. T. Na najlepše okrašeni veliki ladiji je bil na sprednjem delu prirejen nekak oltar, kjer je bilo izpostavljeno Najsvetejše, na ladiji pa kardinali, škofje in duhovščina. Ob obrežju pa na stotisoče in stotisoče ljudi, ki so ob petju in godbi zrlji ta prizor. Še nikdar nisem bil v svojem življenju v taki gneči, kakor tisti večer, ko smo hoteli domov. Pri mostovih se je valili ogromna reka ljudi, tako da je zastalo vse: tramvaj, avtobusi in osebni avtomobili. Zabili smo v tako gnečo, da smo bili dejansko v življenjski nevarnosti. Naj bi bila nastala kaka panika, pa bi bili poteptali gotovo nekaj ljudi. Hvala Bogu, da se je vsa masa razšla v nekaj urah brez kake nesreče. (Dalja.)

skovega okrog svojih veroučiteljev. Točno ob 9. uri so v spremstvu farne duhovščine v spredu krenili v cerkev, ki je bila za to priliko še posebno okrašena. Lep je bil pogled na malčke, ki so v tako prirščni otroški pobožnosti šli v spremstvu deklic v cerkev.

V cerkvi so bile na vsaki strani primerno okrašene klopi za prvoobhajance, v prezbiteriju pa so bili stoli za deklice, ki so spremljale prvoobhajance v cerkev. Ko so prišli malčki v cerkev je na koru zbor 5. deš. razreda pod vodstvom razrednika g. Vlad. Rojine zapel evharištično himno. Sv. mašo je daroval g. kaplan Jože Vovk, ki je imel na zbrane tudi temu dnevu primerno pridigo. Marsikatero oko se je orosilo, ko so otroci svečano objubili svojemu najboljšemu Prijatelju zvestobo ter jasno iz otroških grl zaklicali: „Objubljamo zvestobo!“

Lepa in nepozabljiva je bila slika, ko so malčki pristopili k mizi Gospodovi. Ganljiva je bila njihova pobožnost, na očeh se je videla njihova sreča in duševno veselje. Taki trenutki so pač nepozabljivi! Prav lepo je vse to povzdignilo igranje na orgle in spremljava z gosli.

Za otroci so pristopili k mizi Gospodovi tudi njihovi starši. Po sv. maši pa je cela cerkev mogočno zapela „Povsod Boga“.

Po končani maši so otroci odšli zopet v spredu v dvorano Ljudskega doma, kjer so jim

Predaški g. župan

praznuje 70. rojstni dan

Na praznik sv. Rešnjega Telesa 16. junija je obhajal v krogu svojih prijateljev in sorodnikov v Bobovku pri Kranju 70. rojstni dan predaški župan g. Ivan Zabret. Vsakdo, ki mu je čestital k jubileju, mu stisnil žuljavo roko in mu prirščno želel preživeti še mnogo, mnogo let, se je čudil izredni čilosti in zdravju g. Zabreta. Kljub svojim sedmim križem se naš jubilar rajši ozira v bodočnost kakor v preteklost. Zato pa tudi nič rad ne vidi, ko se mi, ki ga poznamo kot zaslužnega moža, spominjamo njega in njegovih številnih dobrih del. Vendar je naša dolžnost, da se ob tem jubileju spomnimo tega vzor moža.

G. Ivan se je rodil v Britofu pri Kranju v hiši, kjer sedaj gospodari njegov nečak g. Joško. Poleg očeta g. Joškota in g. Ivana so vzredili njuni vzgledni krščanski starši tudi šentviškega g. dekana Valentina Zabreta in župnika na Bledu g. Franca Zabreta. G. Ivan se je priženil na veleposestvo Bobovk, kjer je bila tudi mala opekarna. S svojo podjetnostjo in delavnostjo si je g. Ivan kmalu toliko pridobil, da je sezidal tovarno opeke, v kateri se sedaj izdeluje prvovrstna židna opeka in izvrstni strešni bobrovec. Podjetje zaposluje sedaj okrog 60 delavcev, ki ne vidijo v gospodu Zabretu samo skrbnega in natančnega g. šefa,

članice Dekliške Marijine družbe pripravile na okusno okrašenih mizah zajtrk. Po zajtrku so se malčki prav lepo postavili z Tepimi deklamacijami, v katerih so izražali svoje veliko veselje in srečo, da so mogli sprejeti v svoje srce največjega Prijatelja mladine.

Po končanem slavnostnem zajtrku so se otroci s ploskanjem zahvalili dekletom za postrežbo, odmolili ter zapeli še Marijino pesem, nakar so se podali pred cerkev in župnišče, ker so se slikali.

Vsa slovesnost je minila ter pustila neizbrisne spomine kakor pri otrocih tako tudi pri njihovih starših.

Prvo sv. obhajilo v Kranju

Lepo in prirščno slovesnost smo imeli v Kranju zadnjo nedeljo. Nad 150 deklic in fantičev je prvokrat pristopilo k mizi Gospodovi in prejelo v svoja nedolžna srca prvokrat svojega Stvarnika.

Slovesnost se je pričela jutraj ob 9. uri. Starši iz kranjske fare so pripeljali svoje prvoobhajance v župnišče, kjer se je formalni spreved v župno cerkev. Zbrali so se dečki in deklice iz obeh ljudskih šol, iz Kranja in Prim-

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

12. godovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetakih uporov na Gorenjskem.)

(Dalje)

„Naj živi svoboda!“ Rado je nagnil vrč in hlastno srkal vino. „Dobro vino imate. Na smrtni postelji bi ga pil.“

„Aha. Anžon mi ga je pritoril, saj poznaš Kamniškega Anžona. Dobro vino je, močno pa ni, na Hrvaškem je raslo. Pij ga brez skrbi, glava te ne boli po njemu.“

„Hrvatje so dobri ljudje. Buccelini pravi: „Če imajo radi dajo, kadar nimajo, sami stradajo.“

„Aha. A prvo moraš misliti nase. Bog je najprej sebi brado ustvaril, potem se je šele drugih spomnil.“

„Dolinar, pravite, je surov človek. Ali ga bom mogel pridobiti za upor? je Rado speljeval pogovor v drugo smer.“

„Dolinar je povsod prvi, kjer je kaka prekucija. Samo glej, da mu ne boš napak govoril, drugače ti bo joj.“

Rado ni maral odgovoriti na grožnjo, vstal je od mize.

„Kam hočeš? Saj se ti še ne mudi,“ ga je ustavljal Podgorec in ga vlekel za rokav nazaj.

„Iti moram. Sonce bo kmalu kazalo poldne.“

„Konja upehaš na smrt, ker mu ne daš počitka, Pogine ti!“

„Nič zato. Veharjev dom se ne podere zaradi enega konja.“

„Tudi Podgorčevina ne.“

„Vem. Če mi pade, naj pade, žrtvoval ga bom boju za svoboro, kakor bo treba žrtvovati še marsikaj.“

„Blejci se teh žrtev ne bojimo.“

„Bohinjci še manj,“ se je ponasel Rado. „Mi se ne branimo darovati za naše pravice ne imetja, ne krvi.“

Svobodnjak si, vreden meča in imena, ga je občudoval Podgorec. „Pazi Vehar, da te grajski ne ujamejo v kako zanjko, njim se ne izmotaš. Kaj bi puntarji brez tebe!“

Dokler mi bo roka mogla sukati meč, bom znal braniti zlato svobodo,“ je samozavestno odgovarjal mogočni fant.

„Da bi le bilo kaj takih med puntarji,“ je vzdihnil Podgorec.

„Jaz sem eden, vi ste drugi, Klander tretji in vsi drugi. Vsak ima moč, vsak pogum, ej, zmagali bomo! Toda, danes se mi mudi, se bova pa drugič kaj več pomenila. Vina ne pijte, to vam bo dalo v glavo samo dvome in strahove. Ostanite z bogom!“

„Bog te obrani, če že greš,“ je želel Podgorec.

Rado je sredi dvorišča zajahal spehanega konja. Izza ogle je zvedavo gledal hlapec za mladim jezdecem, a Rado se ni zmenil zanj. Sunil je konja pod vamp in zvesta žival je šinila ob gladki jezerski gladini, kakor izstreljena pišca. Iz koč so prihajali tlačani, gledali so za ponosnim jezdecem. Zanje se Rado ni zmenil. Sonce je stalo prav nad glavo in v cerkvi na Otoku je že odzvenilo poldne. Rado je jahal skozi Rečico, kjer je stalo nekaj polpodprtih kovačnic. V tej vasi ni bilo nobenega svobodnjaka in tudi praznika ne. Po slabi kolovozni poti je gnal konja v dir proti Spodnjim Gorjam in naprej v Zgornje Gorje. Iz stare gostilne „v Emavsu“, ki ji je pročelje krasila slika dveh apostolov, Petra in Janeza, ki sta šla na velikonočno jutro v Emav, je prišel svobodnjak Poklukar iz Krnice in s trdo roko prijel konja za udo.

„Stoj, mladi Vehar! Ti si se namenil v Krnico?“

„Da. Vas sem hotel obiskati.“

„Pojdiva v oštarijo. Se bova tam pogovorila.“

„Ne. Moram naprej v Radobno. Če greste domov, se bova spotoma pomenila, kar sem se namenil.“

Naj bo po tvojem. Preudarnost starih se mora povsod umakniti vročekrvnosti mladih.“

Rado je razjahal in prijel vranca za udo. Počasi sta šla po ozki poti proti Krnici in se razgovarjala o puntu. Rado o drugih rečeh skoro ni znal več govoriti. Punt mu je polnil vse žile in žilice, še v sanjah je videl le obraze zbranih puntarjev, goreče gradove in pobešene grofe. Jerca in punt, to dvojje mu je šlo po glavi. A misli na Jerco je odganjal in se še bolj z vnemo pečal s puntom.

„Pravite, da sta Gorje in Krnica v ognju? Ali pa to navdušenje ne bo skopnelo, kakor spomladni sneg, ko bo treba odpravljati gradovom pokorščino, prijeti v roke orožje in prelivati kri?“ je zaskrbljenim obrazom spraševal Rado.

„Kri bo treba prelivati?“ se je strašil Poklukar.

„Gotovo ni. Mislim pa, da se gospoda ne bo predala kakor pes, ki zbeži, če malo zavpije nad njim. Pripravljeni moramo biti na vse,“ je trdo govoril Rado.

„Jaz pobijal ne bom,“ se je branil Poklukar.

„Morda ne bo treba. Toda vidim, da se na vas ne morem zanesti. Če ne najdem boljših zaveznikov propademo.“

„Ne. Mi smo s teboj in s Klandrom.“ se je poudarjal Poklukar. „A tega mi ne reči, da bom moral kri prelivati.“

„Kar sem rekel, sem rekel.“

„Moj Bog, ali je punt res tako strašna reč? S tem mečem naj prelivam kri? Moj ded in moj oče jo nista, tudi jaz je ne bom. S tem se ne strinjam. A nekaj bomo storili: odpovedali bomo gradu pokorščino, gorje mu, kdor bi šel

na tlako ali dal desetino. Za drugo se ne bomo menili.“

„Tako?“ je jezno zategnil Rado. „Vidim, da sem na vas zastoj stavlil upanje.“

„Kdo to govori?“ Mi smo s teboj!“

„Vi ste pijani,“ mu je zabrusil svobodnjak. „Na obrazu vam vidim, da ste izpili par majolk vina preveč.“

„Ne“, se je postavil Poklukar. „Potegni meč, pri tej priči prisrežem zvestobo punku. Le ubijal ne bom.“

„Če pride do boja, boste morali pustiti svoje ljudi.“

„Moji tlačani naj store, kakor hočejo. Se nagovarjal jih bom, naj grede za vami. Sam pa ne maram rok omadeževati s krvjo.“

„Kakor hočete. Če bo kri tekla za naše svoboščine, ki nam jih jemljejo eno za drugo. Vi se nemara ne bi stavili po robu, čeprav bi vam vzeli svobodnjaški meč.“ Radota je minevalo potrpljenje.

„To pa ne,“ je ugovarjal malce pijani svobodnjak. „Samo enega človeka sem poznal, ki si je sam odpasal meč, da mu ga je Ortenburžan na kamenitih tleh razbil na kosce. Tisti norec je bil Hribar z Brd. Poklukar pa ga bo nosil, dokler ga mi smrt ne odpaše in potem ga bo dobil sin.“

Radotu je šinila kri v glavo, ko je oni imenoval Hribarja. Srepa je pogledal in rekel:

„Hribarja mi ne žalite. On je naš zvesti zaveznik. Če Bog da, mu po uporu vrnemo svobodnjaški meč.“

„To bi bila sreča zanj. On je zvest zaveznik? Mojo zvestobo podcenjuješ, mladi puntar.“

„Govorite s svojimi kmeti,“ je urno ukazal Vehar. „Zvestobo boste prisegli drugič, ko se vam vinski puh izkadi iz glave.“

„Če bi mi kdo drugi tako govoril, bi mu že povedal pravih. Tebe bom pa pustil pri miru, ker pravijo, da se te še grajski boje. Stoji z menoj na prigrizek.“

„Danes ne. Čež nekaj dni vas obiščem na domu. Dotedaj premislite, kar sem vam povedal.“

Rado je zajahal konja, Poklukar je vpil za njim.

„Ne greš z menoj? Če nočeš, pa nočeš. No, Bog te obvaruj in kmalu se oglasi pri meni!“

Radota je trgala jeza na pijanega svobodnjaka.

„Teleban pijani!“ se je nosil. „Na takega upornika naj se zanemem! V pijanosti bi prisegel in objubil bogve kaj, ko se bo pa zbilstril, bo preklehal vse, kar je prej obetal. Kakšen svobodnjak! Ded je zaslužil meč, vnuk je slabši od zadnjega tlačana. Kaj naj storim, če bodo tudi drugi taki zajci? — A ne! Vse drugačen je Klander, Hribar, Podgorec, Aleš z Lanovega, Jurček iz Vošč, bohinjski svobodnjaki! To so možje na katere se morem zanesti kakor na svojo dušo.“

Vsled svojih velikih zaslug je bil g. Zabret odlikovan leta 1930. z redom sv. Save.

K 70 letnici je g. Zabretu čestital osebno na binkoštni ponedeljek sam ministrski predsednik g. dr. Milan Stojadinović. Ta dan se je

NAJLEPŠE

namreč mudil g. ministrski predsednik na dvorcu Brdu in je poklical g. Zabreta. Povpraševal ga je ali je dobil za svoje zasluge že odlikovanje. Ko je g. Zabret odgovoril, da je prejel red sv. Save, je ministrski predsednik snel s svojih prsi znak JRZ in ga pripel g. Zabretu na prsi, češ, ako ne bi še prejeli odlikovanja bi vas jaz takoj predlagal za odlikovanje, tako pa naj sprejme znak JRZ v spomin. G. ministrski predsednik se je nato zanimal o vseh podrobnostih predaške občine.

Na predvečer rojstnega dne so se prvi zbrali, da čestitajo jubilaru, njegovi uslužbenci. Z iskrenimi besedami so se zahvalili svojemu šefu za ves njegov trud in delo ter mu želeli še dolgo življenjsko pot.

Prosvedno društvo mu je priredilo podoknico, kakor ga je v imenu društva pozdravil predsednik ter mu čestital k tako redkemu jubileju. Kmalu za njimi pa so prišli na jubilarntov dom občani iz Predoselj in cele občine z občinskim odborom. V zbranih besedah je pozdravil jubilarnta predaški podžupan g. Ovsenik, mu čestital k njegovemu slavu ter mu obenem izročil diplomu častnega občana predaške občine. Predaški občinski odbor ga je namreč dne 14. t. m. na svoji seji izvolil radi njegovih velikih zaslug za občino svojim častnim občanom. Na diplomu so simbolično predstavljena največja dela g. jubilanta, kakor ustanovitev strojne zadruge, živinorejske zadruge, gasilskega društva, mlekarske zadruge in vseh večjih del, ki jih je

izvršil g. jubilarnt v teku svojega županovanja.

Druga dne popoldne pa so se zbrali na domu g. Zabreta župani kranjskega okraja s sreskim načelnikom g. Lipovškom, narodnim poslancem g. dr. Semrovom in dekanom g. Škerbecem. Tu ga je prvi pozdravil sreski načelnik ter mu v kratkih besedah čestital k njegovemu jubileju. Tudi narodni poslanec g. dr. Semrov ga je pozdravil kot svojega starega

NAJCENEJŠE

prijatelja in vnetega pristaša JRZ, pozdravil ga je tudi v imenu Županske zveze g. Umnik, v imenu mesta Kranja pa kranjski župan g. Karol Cesenj. Vsak je pač hotel stisniti roko možu, ki se je že tako odlikoval s svojimi deli za dobrobit občine in občanov. Tudi kranjski g. dekan je, slavljena pozdravil s toplimi besedami ter ga orisal kot vzor zavednega katoliškega moža, ki svoje prepričanje jasno in odločno na vsakem mestu tudi javno izpričuje. Prikazal ga je pa tudi kot moža, ki zna ceniti in presojati prave momente, v našem javnem življenju, ki s svojim umnim gospodarstvom skuša naš narod tudi na tem polju osamosvojiti ter ima tudi v tem pogledu neprecenljive zasluge.

Po prijatnem kramljanju in fotografiranju so se prijatelji razšli v zavesti, da niso samo počastili moža, ampak tudi njegovo delo in njegovo prepričanje, ki je bilo vedno samo slovensko in katoliško.

G. Zabretu, starosti slovenskih županov, značajnemu pristašu g. ministra dr. Korošca, zavednemu Slovencu, blagemu, srčno dobremu možu prisrčno čestitamo z iskreno željo: Bog Vas živi še mnogo, mnogo let v čistosti, zdravju in zadovoljstvu!

levec. Po sv. maši so si soolci s svojimi profesorji ogledali zanimivosti Kranja in primerjali v spominih razliko med nekdanjim in sedanjim Kranjem. Ob pol 1. je bilo v Marijanšču kožilo, katerega sta priredila jubilarntom na čast odvetnik g. dr. Megušar in župan g. Karol Cesenj. Udeleženci sestanka so bili veseli ne le svidenja s tovariši po dolgih letih, ko so oživljali lepe spomine iz dijaških let, ampak tudi dejstva, da so se gospodje profesorji udeležili tridesetletnice svojih nekdanjih abiturientov še tako zdravi in krepki. Po kosilu so naredili jubilarnti s svojimi profesorji izlet na Jezerko.

pozabil, tako zabiti pa Kranjci res nismo!
3.) Ali so se naša dekleta tudi ob vrnitvi tako zanimala za tisto, kar je v uniformah?
— Hm, tega sicer ne vemo, a soglasna sodba je, da so italijanski granicariji in vojaki na meji zares „fest fantje“ in kdo jim kaj more zato.

S tem mi zaključujemo in se ne bomo več prerekali, pa naj „Proboj“ piše kaj pribitega ali pa zabitega!

Dekleta, Marija Vas pričakuje!

24. julija na I. taboru slovenskih katoliških deklet na Brezjah bodo prvič zbrana vsa poštena, verna slovenska dekleta, brez razlike stanu. Na tem taboru bomo dobile novih moči in poguma za krščansko življenje in premislile skupno, kako pridobiti tudi naše tovarišice za naša krščanska načela.

Cim več nas bo, tem lepši bo naš tabor, tem bolj nas bo vesela Marija, ki pričakuje prav vsako izmed nas.

Odloči se že danes, da tudi ti poromaš
24. julija na Brezje!

Ali ste že poravnali naročnino?

re—Kranj, o prispevkih h kanalizaciji oziroma modernizaciji ceste Kranj—Naklo, prevzemu dveh občinskih poti in sicer na Zlatem polju in na Primskovem ter zveze zadnje z Jezerko cesto. Kot zadnja točka gradbenega odbora se bo obravnavala regulacija Cjovze ceste ob tovarni Semperit.
Sledeča točka dnevnega reda je poročilo ko-

pališkega odseka. Ob tej priliki se bo razpravljalo o načrtih, stroškovniku in nakupu potrebne zemljišča za kopaljšče. Kot zadnja točka dnevnega reda so dopusti občinskih uslužbencev

O poteku seje bomo poročali prihodnjič.

Letos se vrši zaščitno cepljenje proti davici in sicer za Kranj, Gorenjo Savo in Struževce dne 23. junija t. l. v prostorih ljudske šole v Kranju. Za šoloobvezne otroke ob 8. uri, za izvenšolske otroke pa ob 14. uri; za vasi Rupa, Gorenje, Primskovo, Klanc, Huje in Cirtiče pa za vse otroke dne 21. junija t. l. ob 4. uri v prostorih ljudske šole na Primskovem. Cep-

kopalne obleke

ljenje je obvezno za vse otroke v starosti od 2. do 15. leta. Šoloobvezne otroke bodo popisala dotična šolska upraviteljstva, izvenšolske otroke pa občina sama. Ker občina nima nikake evidence teh otrok se morajo v svrhu popisa istih njihovi starši najpozneje do 18. junija t. l. zgledati v občinski pisarni in s seboj prinesiti rojstne liste ali kake druge listine, iz katerih bodo razvidni rojstni podatki njihovih otrok. Občina Kranj.

„DINGAČ“ originalno, zajamčeno pristno, črno sladko zdravilno vino, priporočljivo posebno za slabokrvne, in rekonvaliscente, se zopet dobi pri PETEERLINU.

Kletarsko društvo Ormož je otvorilo v Predosljah št. 44 pri Kranju podružnico pod vodstvom poslovodje g. Rančigaj Ludovika. Opozarjamo cenjene čitatelje „Gorenjca“, da se dobe tam pristna najboljša štajerska vina.

Na Doberdob, Kalvarijo, Oslavije. Na številna vprašanja ponavljamo: Odhod iz Ljubljane ob 5. uri zjutraj dne 9. julija 1938, preko Rakeka v Trst. Ogled Trsta, kosilo. Iz Trsta (Centrale) 1230 v Sredipolje, kamor pridemo ob 14. uri. Spominška slovesnost na pokopališču in ogled Doberdobske planote. Odhod ob 17. uri v Gorico in takoj z avtobusi na Sveto Goro, kjer bo sv. opravilo, večerja in prenočišče. Budnica ob 5. uri, sv. maša, zajtrk in okoli 7. ure odhod z avtobusi v Podgoro, Kalvarijo in Oslavije, kjer bo spominška slovesnost in nato kosilo. Odhod iz Oslavija v Gorico okoli 12. ure, tako da dospemo v Gorico točno ob 13. uri na kolodvor k odhodu vlaka. Nato potujemo po soški dolini preko Podbrda, Boh. Bistrice, Jesenic v Ljubljano, kamor bomo dospeli nekako pred 18. uro zvečer. — Za skupni potni list so potrebni sledeči podatki: 1. Ime in priimek, 2. očetovo ime in 3. materino deklško ime in priimek, 4. rojstni kraj, dan, mesec in leto, 5. Poklic, bivališče (točen naslov) in 6. pristojno v občino. K prijavi je potrebna slika v velikosti 6x9 cm z lastnoročnim podpisom na prednji strani. Za izven ljubljanske udeležence bodo na razpolago brezplačna prenočišča od 8. na 9. Za te udeležence smo prosili tudi za 1/4 voznino od vstopne poštne do Ljubljane in nazaj. — Za državne in samoupravne udeležence so vložene za dovoljenje v inozemstvo tozadevne prošnje. Vožnja, skupni potni list, prehrana in prenočišča stane 180 din za osebo. — Prijave pošljite na Zvezo bojevnikov v Ljubljani, Kolodvorska ul. 25. do 20. junija t. l. ali pa se osebno prijavite v Kranju v pisarni Tiskovnega društva.

Couch zofe, otomane, divane
in vse tapetniške izdelke izvršuje točno in solidno
V. TONEJC
tapetnik, Kranj

Odpriča noč in dan so groba vrata... V nedeljo je umrla ga. Viktorija Tesařik, soproga mestnega vodovodnega mojstra. Pokojna je bila zelo priljubljena pri meščanih, kar je pokazal tudi njen pogreb. Mnogo vencev je pričalo o njeni priljubljenosti, mnogo znancev in prijateljev ji je spremlilo na zadnji poti. Naj v miru počiva, žalujočim pa naše sožalje.

Po dolgi in mučni bolezni je preminula v torek zjutraj ga. Marija Likozar roj. Rant, soproga trgovca v Kranju. Pokojna je bila skoraj osem let bolna ter je mnogo trpela v svoji bolezni. Vdana v voljo Vsemogočnega je vse trpljenje in težave potrpežljivo prenašala. Njenega pogreba, ki je bil v sredo popoldne, se je udeležilo zelo veliko meščanov, ki so ji s tem izkazali zadnjo čast. Naj ji sveti večna luč, z žalujočimi pa sočustvujemo.

Kranjski občinski proračun je odobren v celoti. To bo zopet marsikomu prekrizalo račune, saj jih je bilo precej, ki nikakor niso hoteli verjeti, da bi bil občinski proračun odobren tak, kot je sestavljen.

Gospodom rezervnim oficirjem! Sresko načelstvo v Kranju obvešča, da se predavanja, napovedana za 20. junija t. l. ne bo vršilo tega dne temveč šele 4. julija t. l. ob istem času in kraju, kakor je bilo prvotno določeno.

Na prošnjo okrajnega cestnega odbora v Kranju odrajam radi gradbenih del na banov. mostu preko Kokre v Britofu temeljem čl. 7 obč.

e reda zaporo banovinske ceste II/113 Naklo—Kokrica — Senčur od km 6.081 do km 6.497 za dobo od 13. 6. do 1. 8. 1938. Promet se mora usmeriti preko mostu na obč. cesto, ki veže banov. cesto II/113 od mostu desno z ban. cesto 1/3.

Zapora se mora označiti na obeh koncih zaprte ceste s predpisanim mednarodnim znakom.

Sreski načelnik: Lipovšek, s. r.
Dostava pošte je v okolišu Kranja čedalje bolj neredna. Nekateri kraji v kranjskem okolišu dobivajo včasih pošto komaj dvakrat tedensko. Seveda pa temu niso krivi niti pismonoši niti kranjska pošta — krivo je pač dejstvo, ker je premalo poštarjev v Kranju. Dnevno morajo dostavljati kranjski pismonoše po 50 in še celo več kg pisemske pošte. Iz obzirnosti

M. Ogrizek, Kranj

do pismonoš hodijo mnogi iz okolice kar sami po pošto, ker imajo pismonoše res preveč dela. Prosimo merodajne oblasti, da te neznosne poštarne razmere takoj uredijo in nastavijo na kranjsko pošto več moči.

Slovenska esperantska zveza priredi v nedeljo 19. t. m. svoj drugi redni kongres v Kranju. Na čast gostom prirede domači kranjski esperantisti akademijo, ki se prične ob 10.30 v Narodnem domu. Vabimo vse zainteresirane in prijatelje esperanta, da se v čim večjem številu odzovejo njihovu vabilu, da jih podpro v delu.

Filatelisti bodo lahko izmenjavali med seboj znamke od pol 9. do pol 11. ure popoldne istotam.

Knjige, mape, bloke, albume, odjemalne knjižice, kaširanje slik in zemljevidov, itd. izvršuje po izredno ugodnih cenah

Knjigoveznica
TISKOVNEGA DRUŠTVA
V KRANJU
(za farno cerkvijo)

Vsa dela se izdelujejo elegantno, trpežno in ceneno.
Javne knjižnice imajo popust!

PREDOSLJE
Gasilska četa v Predosljih bo priredila v nedeljo 19. junija veliko tombolo. Glavni dobitki so: šivalni stroj, spalna oprava, 10 koles, večja množina opeke, razen tega pa se bo tukaj dobilo res lepo število manjših dobitkov, ki so vredni, da se zanimate zanje. Srečke si prekratite po 5. dne zvečer v predosljah in sicer čimprej in ne odlašajte na zadnji dan, ko bodo srečke po 4.—din. V nedeljo popoldne na svidenje v Predosljih!

Katol. prosvetno društvo Naklo

Vas vabi v nedeljo, dne 19. junija 1938 ob 3. uri popoldne v Naklo na

tombolo

kjer lahko dobite samo za 2.-din moško, žensko ali otroško kolo, vrečo preš, opeko, čebele ali kak drug lep praktičen dobitek.

Za malo denarja se boste lahko okrepeali z dobro kapljico in okusnimi mesnimi in močnatimi jedili.

Pridite, ne bo Vam žal!

PREDDVOR

Naša gasilska četa bo letos proslavila 40 letnico svojega obstoja. Da bo ta proslava čim dostojnejša, je kranjska gasilska župa za to prireditev odredila tudi obvezni župni zlet v Preddvoru.

Kakšnega odlikovanja bodo tega dne deležni naši gasilci je dokaz to, da je izvolil sprejeti pokroviteljstvo nad celo prireditvijo g. minister dr. Miha Krek, ki se bo tudi osebno udeležil proslave. Tega dne bodo namreč naši gasilci blagoslovili temeljni kamen novega gasilskega doma. Ob tej priliki bosta botrovala g. narodni poslanec dr. Fr. Semrov, ki je pokazal izredno zanimanje za delo naših gasilcev, in pa ga. Angela Križnarjeva.

Vsa prireditve se bo vršila 3. julija in bo

Tedenske novice

KRANJ

Občinska seja. Občinski odbor bo imel svojo redno sejo v petek zvečer ob 8. uri. Na dnevnem redu je poročilo predsedstva, poročilo fi nančnega odbora glede posojila za novo kopaljšče, dalje poročilo gradbenega odbora. Pri tej točki se bo obravnavala pot na Kalvarijo, tlakovanje zveznih cest na državno cesto Labo-

ob 10 uri dopolne sv. maša za umrle člane. Ob 15. uri se bodo začeli zbirati gasilci kranjske župe. Sprejem pokrovitelja in botrov bo nekaj pred 2. uro, nakar se bodo podali vsi v farno cerkev, kjer bo imel naš župnik g. svetnik Sitar slovesne litanije. Po končanem opravilu v cerkvi se bodo podali vsi na slavnostni prostor, kjer bo najprej mimohod v pozdrav častnim gostom. Nato bo domači g. župnik blagoslovil temeljni kamen novega gasilskega doma. Po priložnostnih govori bo odlikovanje zaslužnih članov naše čete.

Po prireditvi, pri kateri bo sodelovala tržiška godba, se bo vršila na istem prostoru prsta zabava.

Pri prireditvi bo tudi sledeča novost: vsak udeležence si bo kupil slavnostni znak župnega zleta. Določene so tri lepe nagrade onim trem srečnikom, katerih številke slavnostnega znaka bodo izžrebane.

V naši fari je že sedaj zelo veliko zanimanje za celo prireditve. Posebno navdušenje vlada zlasti zato, ker bo prišel med nas g. minister dr. Miha Krek, kateri je cenec zasluge gasilcev radevolje prevzel pokroviteljstvo in tako še prav posebno odlikoval naše ljudstvo.

ŠKOFJA LOKA

Občni zbor Podružnice vojnih invalidov se je vršil v nedeljo ob 9. uri dopolne v mestni posvetovalnici. Občnega zbora se je udeležilo okoli 50 članov. Za letošnji občni zbor je bilo tudi zelo veliko zanimanje med invalidi in vdovami, ki niso člani združenja. Veliko teh se je občnega zbora tudi udeležilo. Občni zbor je vodil predsednik škofjeloške podružnice g. Homan Pavel. Kot delegata centrale pa sta se občnega zbora udeležila g. Ivan Marinko in tajnik O. O. g. Ivan Vuk. Po otvoritvi obč. zbora so prišla na vrsto poročila uprave. In sicer je podal predsedniško poročilo g. pred. Pavel Homan, za tajnika in blagajnika pa je poročal g. tajnik Andrej Ravnihar. Poročila uprave in nadzornega odbora so bila odobrena glasno. Po odobritvi poročil je dobil besedo delegat O. O. g. Ivan Marinko, ki je v nekaj besedah razložil vse delo organizacije za invalide, zlasti se je ustavil pri novem invalidskem zakonu katerega je vlada že sprejela, čaka le še odobritev narodne skupščine in senata. V podrobno razlaganje osnutka novega invalidskega zakona je posegel naslednji govornik g. tajnik O. O. Vuk. Zlasti je poudaril veliko zboljšanje novega zakona in velike ugodnosti, ki jih bo zakon nudil invalidom, vdovam in sirotam. Zlasti se opozarja vse članstvo, da novi osnutek inv. zakona predvideva prisilno članstvo pri organizaciji Združenja vojnih invalidov to je, da bo vsak, ki bo užival ugodnosti zakona, moral biti član organizacije. Zato se opozarja že sedaj vse one, ki bodo prišli v poštev po novem zakonu, pa so bili po zakonu iz leta 1929 reducirani, da se prav vsi, ki niso sedaj člani združenja, takoj včlanijo pri svojih krajevnih organizacijah, da bo mogla organizacija od slučaja do slučaja zastopati pravočasno interese članov. Z osnutkom novega zakona so bili prav vsi prisotni prav zadovoljni.

Po poročilu tov. tajnika O. O. Ivana Vuka so bile volitve v novi odbor in sicer so bili soglasno izvoljeni Debeljak Viktor, Ravnihar Andrej, Homan Pavel, Oblak Janez, Šubic Anton, v nadzorni odbor pa so bili izvoljeni gg. Gregorin Matko, Pirce Marija in Eržen Matevž. Odbor se bo konstituiral na svoji prvi seji. Občni zbor pa je bil zaključen ob splošni zadovoljnosti vseh ob 12. uri.

Kalenje nočnega miru. Ločani smo mislili, da znajo ponoči razgrajati po mestu ponoči le ljudje, ki so v očeh naše plemenite loške gospe nekaj manj. A 10. t. m. med 11—12 uro so se

prav lahko vsi prebivalci Mestnega trga prepričali, da zna gospoda tudi sama prav ubrano krečiti. Izpred Homanove gostilne so namreč prihajali glasovi, za katere neprostovoljni poslušalci nikakor niso mogli ugotoviti od kakšnih zverin prihajajo. Mestni stražnik pa je našel tam „vinjene“ bratce. Končno se je stražniku posrečilo narediti mir. Upamo, da bodo tudi ti dobili „popra pod nos“.

Junaki noža s fantovskimi znaki. Pred časom je bila v Medvodah veselica sok, društva. Da so se na tej veselici prav pošteno stopili in prav pošteno namahali dva fanta iz vasi Trata pri škofjeloškem kolodvoru je itak že znano. Ampak to pa gotovo ni znano, da sta ta dva junaka nekje staknila fantovske znake, jih pripela na sukniče ter tako oborožena kot „klerikalca“ mahnila nad medvodske sokole. Tam sta kar meni nič tebi nič z nožem štela trem fantom kosti. Ko pa so medvodski sokoli videli znake fantovskih odevov so s posebnim veseljem planili nad njiju ter jih pošteno namlatili „češ udri klerikalca“. A kmalu je prišla na dan resnica, da so mlatali svoja lastna „brata“ po prepričanju in duhu. Res ubogi „sviteži“.

Obleke za prvoobhajance, športne obleke, vsakovrstno manufakturno blago, klobuke in srajce Vam nudi

Albin Jazbec v Kranju

NAKLO

Naše Prosvetno društvo bo priredilo v nedeljo 19. t. m. ob treh popoldne na Režkovem dvorišču veliko tombolo. Glavni dobitki, 5 koles in sicer 2 moški, 2 ženski in 1 otroško, bodo prav gotovo privabili precej prijateljev naše prosvete v Naklo. Poleg glavnih dobitkov pa je še nad 200 drugih lepih in izbranih dobitkov, ki bodo zadovoljili vsakega. Čeprav tombola ne bo trajala dolgo, smo preskrbeli, da bodo na razpolago dobra in poceni okrepčila. Tablice se prodajajo po din 2.—.

Pridite v čim večjem številu v Naklo na tombolo, morda vas le čaka sreča, da se vrnete domov s kolesom!

KRIZE

Prosvetni tabor. Za danes sporočamo samo kot kronisti, da priredi naše Prosvetno društvo dne 14. avgusta Prosvetni tabor, združen z blagoslovitvijo novega doma. Vsa bratska društva iz cele Gorenjske najvljudneje prosimo, naj ta dan ne prejajo svojih prireditev; pač pa naj se ta dan zberejo vsa Prosvetna društva v krogu najstarejšega društva Gorenjske — v Križah, da skupno manifestiramo za našo misel, za katoliško prosveto.

KOMENDA

31. julija bo v Komendi praznik Gorenjske: blagoslovitev novega Prosvetnega doma, tabor

Fotograf ŠTEFAN ROVŠEK

Kranj Cojzova cesta 4.
(pri pokopališču)

Priporoča se za vsa v
fotografsko stroko
spadajoča dela

in telovadni nastop bodo privabili v Komendo množice ljudi. Častno pa mora biti zastopana mladina, saj se gradi novi dom v duhovno in telesno rast mladine.

Poslano *

Stražišče, dne 9. 6. 39.

P. n. Upravi Gorenjca
v Kranju

Vljudno sporočam, da sem prevzel posle župana v občini.

Ker je vaš list v občini zelo razširjen bi prosil, da objavite sledeče.

Iz Stražišča

Podpisani sporočam, da sem z današnjim dnem prevzel posle župana, kar blagovolite zeti naznanje.

Križnar Anton župan.

Radi plačila pošljite položnico.

Križnar I. r.

* Za vsebino dopisa kakor tudi za letnico datuma uredništvo ne odgovarja.

Peter Rešetar rešetari

Jaz sem bil tudi zraven! V Ljubljani je bil kongres za ceste. Lepo je potekel. Izvedeli smo marsikaj, Slovenci tudi dobimo nekaj cest, tudi na Štajerskem. To je vse v redu. Celotni načrt je velik in bo narod šele pozneje videl kako je delala sedanja vlada. Kmalu po tistih dneh pa sem bral v listih izjavo g. dr. Kramarja in drugih JNSarjev, da naj se dostavi, da so tudi bili zraven. Premišljeval sem, kaj naj to pomeni. Ali bi ne bilo prav, če bi sedaj mi vsi, saj nas je bilo na stotine, tudi dali v liste: Jaz sem bil tudi zraven. Nam tega ni potrebno, Kramarju in JNSarjem pa je to potrebno. Ti so bili tudi svoj čas na vladi in so imeli velike prilike, da bi kaj naredili ne le klobasarili in razpuščali naša prosvetna društva in pečatili naše društvene dvorane, knjige pa dajali bivšim sulverinarjem in nemškutarjem v varstvo! Zdej bi radi, da bo vsaj v listih ostala notica za vse večne čase, da so bili zraven, ko se je pa res delalo za dobrobit naroda. Ali pa je to že javno ponujanje, da bi bili tudi že pri JRZ radi zraven? Saj vas sprejememo, samo v začetek boste šli v pripravljajni razred!

Pucelj pa ni bil zraven! Med poglavarji, kdo je bil zraven na cestnem kongresu, ni bilo Pucelja. Ta pa res ni bil zraven. Piše namreč novo knjigo: Veselo mesarjio.

Trgovci so siti šinfarij! Trgovci imajo svoj list „Trgovski list“ in ta vsa leta, kar je naša vlada, vidi same napake, same pomanjkljivosti na svetu itd. Da bi poročal kaj vse dela, kako gospodarstvo napreduje, tega v tem listu nisem nikdar bral. Trgovce je bilo treba stalno držati v razpoloženju zoper vlado. Sklicali so sedaj tudi kongres trgovcev v Ljubljano, da bi to razpoloženje še povečali. Zgodilo pa se je ravno narobe. Trgovci so sklenili, da naj neha zabavljati. Kaj bo neki sedaj gospod Jelačin delal? Jaz sem že zdavnaj mislil povabiti trgovce, da naj opustijo JNSarsko politiko, upam da so

zdaj sami prišli do pravega spoznanja. Kongres je torej popolnoma uspel.

Vmešavanje v nevmešavanje. Neki angleški opazovalec pri španski vojski je bil ubit. Vzrok, ker se je vmešaval v nevmešavanje, oziroma ker se ni vmešaval v mešavanje. Odbor za nevmešavanje je odločil, da se ne bo nadalje v vzroke smrti vmešaval. Jaz predlagam evropskim državam za bodoče: Nevmešavanje v nevmešavanje! (Slov. Gospodar.)

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani - Fraankopanska ulica 11.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglaših se plača 0 50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

ZLATO

in srebro kupim po najvišji ceni B RANGUS, KRANJ. Istotam se sprejme dobre zlatarje in vajence.

Sprejem služkinjo za vsa hišna dela, vajena tudi nekoliko šivanja. Naslov v upravi.

Proda se nekaj voz košnje. Poizve se v upravi.

Krojaškega učenca sprejemem takoj. Naslov v upravi.

Mebilirano sobo iščem. Naslov v upravi.

Vedno v zalogi žive ribe in raki.

Hotel „Stara pošta“, Kranj

KOLESA

prvovrstnih znamk kakor: Styria, Westa, Bismarck, Herkules, Meister, Triumph in še veliko drugih renomiranih znamk, kakor tudi rabljenaa kolesa damske in moške dobite po zelo nizki ceni pri

LIPAR — CERKLJE VELIKA IZBIRA!

Župni uradi!

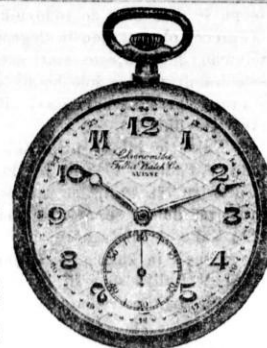
Brezobvezno Vam pridem fotografirati prvoobhajance, ter na podlagi predložene slike, naročite šele fotografije.

Foto JUG, - Kranj

Za ženine! Za neveste!

Ure, zlatnina, in druga darila pri Rangusu v Kranju se bodo dobila!

B. RANGUS
zlatar in sodni cenilec v Kranju

Kletarsko društvo - Ormož Podružnica Predoslje pri Kranju št. 44.

Na zalogi pristna štajerska vina vseh vrst!

Prodaja samo na debelo!

Zahvala

Globoko presunjeni po težkem udarcu, ki nas je zadel z izgubo naše ljubljene soproge, mame, stare mame, tete itd. gospe

VIKTORIJE TESAŘIK roj. Černak

se vsem za izkazano sožalje prav prisrčno zahvalujemo. Posebno zahvalo izrekamo prečastiti duhovščini z g. dekanom Matijem Škerbecem, g. dr. Globočniku in dr. Bežeku za trud med boleznijo, vsem svojim predstojnikom, soobčanom in prijateljem. - Zahvaljujemo se vsem obiskovalcem in tolažnikom za obiske, vsem darovalcem vencev in vsem, ki so nam drago pokojnico spremili na zadnji poti.

Vsem in vsakomur najsrčnejša zahvala.

KRANJ, dne 15. junija 1938.

Zalujoči soprog Jožef Tesařik
in ostalo sorodstvo.